

DPH

409/11.09.13 Definice investičního zlata pro účely zákona o DPH

Předkládá: Ing. Jan Čapek, daňový poradce, č. osvědčení 1310
Ing. Hana Janečková, daňový poradce, č. osvědčení 4415

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN S ROZPOREM

1. Popis problému

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), upravuje v § 92 zvláštní režim pro investiční zlato. Investičním zlatem se pro účely zákona o DPH rozumí, mimo jiné, i „*zlato ve tvaru uzančných slitků zpracovaných v certifikované afinerii, ve tvaru cihly, s vlastním číslem a s označením výrobce, ryzosti a hmotnosti, o hmotnosti připouštěné na trhy zlata a ryzosti nejméně 995 tisícín*“.

Zákon o DPH pojem „certifikovaná afinerie“ nedefinuje a k dispozici není ani definice tohoto pojmu v jiných českých právních předpisech. Vystává proto otázka, co je certifikovanou afinerií pro účely zákona o DPH a zda je definice investičního zlata v zákoně o DPH v souladu se směrnicí Evropské unie¹.

Cílem tohoto příspěvku je vyjasnit definici investičního zlata pro účely zákona o DPH.

2. Současný stav

2.1. Zákon o DPH

S účinností zákona č. 302/2008 Sb., měnícího zákon o DPH, se od 1. ledna 2009 změnila definice investičního zlata. Původní znění § 92, odst. 1 „*Investičním zlatem se rozumí a) zlato ve tvaru uzančných slitků o hmotnosti připouštěné na trhy zlata a ryzosti nejméně 995 tisícín, ...*“, se rozšířilo o specifikaci uzančných slitků „*zpracovaných v certifikované afinerii, ve tvaru cihly, s vlastním číslem a s označením výrobce, ryzosti a hmotností*“. Dle důvodové zprávy „*se jedná o doplnění pojem uzančných slitků z důvodu jednoznačného výkladu, co je uzančím slitkem*“. Důvodová zpráva však pojem „certifikovaná afinerie“ nijak nevysvětluje.

2.2. Směrnice a právo EU

Zvláštní režim pro investiční zlato byl do zákona o DPH implementován na základě směrnice 77/388/EHS, který byl zaveden směrnicí 98/80/ES. Ta investiční zlato definuje jako „*zlato v podobě prutů nebo destiček o hmotnosti připouštěné na trhy se zlatem a ryzosti nejméně 995 tisícín, bez ohledu na to, zda je zastoupeno cennými papíry nebo nikoli. Členské státy mohou z režimu vyjmout malé pruty nebo destičky*“.

¹ Směrnice rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

o hmotnosti nejvýše 1 g“. Tato definice se ve směrnici 2006/112/ES (dále jen Směrnice), která nahradila původní směrnici, prakticky nezměnila.

Nařízení rady EU² dále v článku 56 definuje pojem „hmotnost připouštěná na trhy zlatem“.

3. Teoretické možnosti výkladu

Vzhledem k absenci definice certifikované afinerie v zákoně o DPH teoreticky existují dva možné výklady pojmu investiční zlato v zákoně o DPH.

- (i) Pojem certifikovaná afinerie je nutné vykládat eurokomformně, tj. žádným způsobem nemění definici investičního zlata tak, jak je uvedena ve Směrnici. Zlato v podobě prutů nebo destiček o hmotnosti připouštěné na trhy se zlatem (definované článkem 56 Nařízení rady EU) a s ryzostí nejméně 995 tisícin naplní definici investičního zlata pro účely zákona o DPH.
- (ii) Certifikovanou afinerií se rozumí konkrétní výrobce uzančních slitků, jehož uzanční slitky jsou připuštěny na konkrétní trh se zlatem. Vzhledem k tomu, že v rámci Evropské unie je pro obchodování se zlatem zásadní londýnský trh, lze pojem certifikovaná afinerie vyložit jako společnost uvedenou na seznamu London Bullion Market Association Good Delivery List³ (dále jen „LBMA GDL“). Pouze uzanční slitky vyrobené tímto výrobcem mohou při splnění dalších podmínek naplnit definici pojmu investičního zlata.

4. Analýza

Z textu Směrnice je zřejmé, že investiční zlato (a tedy aplikace zvláštního režimu DPH) je určeno specifickým tvarem, ryzostí a hmotností. Smyslem měrnice bylo aplikovat zvláštní režim DPH na investiční zlato, které bude mít ve všech státech Evropské unie stejnou podobu a vlastnosti, resp. na zlato, u kterého lze jednoduše určit jeho cenu.

Směrnice v některých situacích (např. zdravotní služby) přiznává osvobození od DPH pouze těm zdanitelným plněním, která jsou poskytována regulovanými subjekty. Bylo by však zcela proti smyslu daně z přidané hodnoty a jejímu základnímu principu neutrality, aby identické zboží dodávané stejným plátcem podléhalo nebo nepodléhalo osvobození v závislosti na tom, kdo toto identické zboží (!) vyrobil.

Podle našeho názoru nelze v zákoně o DPH nalézt oporu pro výklad, že certifikované afinerie jsou pouze ty společnosti, které jsou uvedené na LBMA GDL. I kdybychom takový výklad teoreticky připustili, je nutné upozornit na fakt, že kromě londýnského trhu se zlatem existují další obdobné seznamy (např. Dubai Good Delivery List⁴ nebo seznam uznávaných afinerií komoditní burzy v New Yorku⁵).

Slovní spojení „připouštěné na trhy se zlatem“ (uvedené jak ve Směrnici, tak v zákoně o DPH) se vztahuje pouze k hmotnosti a nikoli ke všem vlastnostem zlata.

---

² Nařízení rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. března 2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

³ http://www.lbma.org.uk/pages/index.cfm?page_id=147

⁴ <http://www.dmcc.ae/jltauthority/gold/the-dubai-good-delivery-list-gold/>

⁵ <http://www.cmegroup.com/trading/metals/gold-brands.html>

Podle našeho názoru tak nelze tvrdit, že v daném případě je investičním zlatem pouze zlato připouštěné na trhy se zlatem a tedy zpracované afinerií uvedenou na GDL (ať už londýnském nebo jiném). Investiční zlato podle Směrnice tak nemusí být obchodovatelné na mezinárodních trzích se zlatem, ale toto investiční zlato musí mít hmotnost připouštěnou na trhy se zlatem. Tento výklad je rovněž podpořen Nařízením rady EU, které v článku 56 definuje (!) pojem „hmotnost připouštěná na trhy zlatem“.

Tyto závěry podporuje např. i úprava zvláštního režimu pro investiční zlato ve Velké Británii.⁶

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že výklad uvedený pod bodem (ii) by byl v rozporu se Směrnicí.

Judikatura Nejvyššího správního soudu k takovému rozporu uvádí:

„Podle judikatury ESD platí, že pokud národní zákon umožňuje více interpretací, je nutné zvolit výklad podle cíle zamýšleného směrnicí (např. rozsudek ESD C-106/89). Pokud výklad národního zákona v souladu s cílem zamýšleným směrnicí není možný (např. je zcela v rozporu se směrnicí), je možné postupovat přímo podle směrnice. Zatímco jednotlivec může proti státu prosazovat práva přiznaná šestou směrnicí, která nebyla dostatečně implementována do národního zákona o DPH, stát se naopak přímého účinku šesté směrnice nemůže dovolávat.“⁷

5. Závěr

Navrhujeme přijmout závěr, že pojem „certifikovaná afinerie“ pro uplatnění zvláštního režimu pro investiční zlato podle § 92 odst. 1 písm. a) zákona o DPH zahrnuje jakoukoli afinerii, která zpracuje zlato do tvarů, hmotnosti a ryzosti stanovených Směrnicí. Jedinými definičními znaky investičního zlata pro účely zákona o DPH jsou tvar, hmotnost a ryzost.

Stanovisko GFR:

Při výkladu dané problematiky je nutno vycházet zejména z obecného záměru příslušné legislativní úpravy určené pro zvláštní režim pro investiční zlato.

Směrnice Rady 98/80/ES ze dne 12. října 1998, kterou se zavedl zvláštní režim pro investiční zlato do směrnice 77/388/EHS uvádí mimo jiné, že „investiční zlato by mělo být vymezeno jako zlato vysoké ryzosti v podobách a o hmotnostech, s kterými je obchodováno na trzích zlata“.

Směrnice obecně předpokládá, že investiční zlato bude mít schopnost obchodovatelnosti na relevantních trzích. Daný zvláštní režim má sloužit pro zlato pořízené a obchodované čistě pro investiční účely. Pro tyto účely by mělo být investiční zlato (slitek) likvidní (měl by mít schopnost se rychle přeměnit v peněžní prostředky). Tuto likvidnost dle nám dostupných informací zajišťují s jistotou pouze

⁶

http://customs.hmrc.gov.uk/channelsPortalWebApp/channelsPortalWebApp.portal?_nfpb=true&_pageLabel=pageVAT_ShowContent&id=HMCE_CL_000104&propertyType=document

⁷ Např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 5 Afs 53/2009

slitky splňující normu „Good Delivery“, která zajišťuje určitý standard kvality těchto produktů, a tedy i jejich akceptaci v obchodním styku.

Mezinárodní trh se zlatými investičními slitky v současnosti čerpá zejména z takových afinerií, jejichž produkty jsou akceptovány komoditními burzami a obchodními centry jako „Good Delivery“⁸. Každá burza specifikuje přitom právě kritéria ryzosti a váhy pro zlatý produkt, který může být pak akceptován jako „Good Delivery“. Seznam nejvýznamnějších afinerií pro mezinárodní trh se zlatem publikují tyto komoditní burzy na svých internetových stránkách a je zde pravidelně aktualizován.

U produktů vyrobených v jakékoli jiné než výše zmíněné afinerii nelze potvrdit schopnost obchodovatelnosti na relevantních trzích.

Zatím nelze ani s jistotou potvrdit, že produkty vyrobené v jakékoli jiné afinerii, které budou příslušnou afinerií dokladově deklarovány pro účely DPH jako investiční zlato, budou schopny splňovat právní úpravou definované vlastnosti investičního zlata v hmotné podobě pro účely aplikace zvláštního režimu pro investiční zlato, neboť zkušební metody, které by potvrdily tyto vlastnosti jsou destruktivního charakteru a vedly by tak k znehodnocení zlata pro investiční účely.

Jsme proto názoru, že za investiční zlato pro účely výkladu ust. §92 odst.1 písm.a) zákona o DPH lze s jistotou považovat pouze produkty vyrobené v celosvětově všeobecně uznávaných afineriích, které jsou akreditovány zejména LBMA (London Bullion Market Association), popř. které jsou akreditovány na dalších světových komoditních burzách (např. COMEX, TOCOM, DMCC).

Shrnutí – nesouhlas se závěrem příspěvku.

Předpokládáme však, že problematika zvláštního režimu pro investiční zlato bude předmětem úpravy zákona o DPH.

---

⁸ http://www.goldbarsworldwide.com/PDF/BI_2_GoldBarManufacturers.pdf